

KÁRPÁTALJAI KULTÚRKRÓNIKA

2010. DECEMBER – 2011. JANUÁR

ELISMERÉSEK

* Január 20-án a beregszászi Európa-Magyar Házban **Pomogáts Béla** az Anyanyelvi Konferencia elnöki oklevelét adta át **Vári Fábián László** költőnek, **Mihajlo Beleny** szobrászművésznek, **Molnár Bertalan** újságírónak, **Kovács Sándornak**, a Mezővári Művészeti Iskola tanárának, **Homoki Gábornak**, a Tiszapéterfalvai Művészeti Iskola igazgatójának, **Mikulyák László** ruhói plébánosnak, **Burkáló István** munkácsi zongoraművésznek, zenetanárnak, **Csákány Marianna** énekesnek, a kisgyeőrci gyermekkórus vezetőjének.

* Az Együtt folyóirat nívódíját az elmúlt évben végzett munkásságáért **Csordás László**, a kiadvány olvasószervezője kapta. A díjat **Vári Fábián László** főszerkesztő és **Dupka György** felelős kiadói nyújtotta át.

* **Kincs Gábor**, az UMDSZ alelnöke nyújtotta át a 2011-es Kárpátaljai Magyar Nívódíjakat. A Posch Alajos Újságírói Díjat **Kovács Elemér**, a KárpátInfó főmunkatársa, a Drávai Gizella Közoktatási Díjat **Győrffy István**, a Beregszászi Magyar Gimnázium fizikatanára, a Fodó Sándor Közösségi Díjat **Szajkó Tibor** pedagógus, képviselő kapta.

* A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet a Tehetség gondozási Program keretében immár harmadik alkalommal hirdette meg alkotói pályázatát vers, széppróza, grafika, műfordítás és fotó kategóriákban. A bíráló bizottság (**Vári Fábián László**,

Dupka György, **Zubánics László**, **Bakos Kiss Károly**, **Csordás László**, **Lőrincz P. Gabriella**) 2011. január 18-án hozta meg döntését, amelyről **Zubánics László** elnök számolt be.

A *vers* kategóriában **Lengyel Vanda** végzett az élen **Pák Diána** és **Fodor-Nagy Gergely** előtt. Különdíjban **Dobai István** részesült.

A *próza* kategóriában **Héder Ingrid** szerezte meg az első helyet, második **Kovács Eleonóra**, a harmadik **Hájas Csilla** lett.

A *műfordítás* kategóriát **Tárczy Andor** nyerte meg **Fedák Anita** és **Pliszka Mihály** előtt.

A *fotó* kategóriában **Kárpáti P. Zoltán** lett az első, őt **Sztecenkó Andrea** és **Almásiné Irén** követte.

A *grafika* kategória legjobbja **Imre Ádám** lett, második helyen **Sárközi Kitti**, a harmadikon **Ferenc Mária** végzett.

* A CARPATICA ART EXPO 2011. kiállítás résztvevői a MÉKK és a KMMI Munkácsy Mihály Oklevelét kapták: **Bartosh József**, **Bartos Tatjana** (Beregszentmiklós), **Beleny Mihajlo**, **Puhlik-Beleny Magda** (Ókemence), **Csernyiga Gyula** (Nagybereg), **Fuchs Andrea** (Ungvár), **Harangozó Miklós** (Salánk), **Homoki Gábor** (Péterfalva), **Juhász László** (Sárosoroszi), **Klisza János**, **Klisza Krisztina** (Ungvár), **Kutasi Xénia** (Bene), **Kuruc Adriána** (Ungvár), **Lőrincz István**, **Lőrincz Katalin** (Ungvár), **Nigriny Edit** (Ungvár), †**Picur Zoltán** (Ungvár), **Prófusz Marianna** (Beregszász), **Réti Já-**

nos (Ungvár), **Soltész András**, **Soltész Gabriella**, **Soltész Péter** (Ungvár), **Szajkó Tibor** (Beregszász), **Szkekandij Olga**, **Turák Angéla** (Ungvár).

ESEMÉNYNAPTÁR

2010. DECEMBER

* **Bayer Mihály**, a Magyar Köztársaság újonnan kinevezett rendkívüli és meghatalmazott kijevi nagykövete november 29-én adta át megbízólevelét **Viktor Janukovics** elnöknek, majd december 1-jén bemutatkozó látogatásra Kárpátaljára érkezett. A Magyar Köztársaság Ungvári Főkonzulátusát **Bacsikai József** főkonzul, a Beregszászi Magyar Konzulátust **Tóth István** főkonzul vezeti.

* A budapesti Magyar Kultúra Alapítvány székháza adott otthont a „Görög katolikus vértanúk a Kárpát-medencében 1914–1976” című nemzetközi konferenciának. Előadást tartott többek között **Puskás László** parochus, **dr. Botlik József**, **Bendász Dániel** esperes, **Riskó Mariann**, **dr. Pilipkó Erzsébet** és mások. A konferencia munkájában részt vett **Dupka György** Gulág-kutató.

* **Lakatos Mihály**, a NEFMI kulturális államtitkárságának főtanácsosa **Dupka György** kalauzolásával felkereste a beregszászi Európa-Magyar Ház, ahol a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet kulturális értékeremtő-értékmegőrző tevékenységével ismerkedett.

* Beregszászban a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség megtartotta közgyűlését, ahol mintegy 200 küldött közel 2300 magyar pedagógust képviselt. **Orosz Ildikó** elnök indítványára közzétették a közgyűlés állásfoglalását, amelyben kérték az illeté-

kes ukrán hatóságokat, hogy a magyar iskolákban érettségizők anyanyelven tehessék a szaktárgyi emelt szintű vizsgákat, a magyar nyelv és irodalom pedig kerüljön be a választható emelt szintű tantárgyak közé.

* Ungváron megnyílt az idén 20 éves Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaságának jubileumi tárlata. A Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeumban 21 művész mintegy 150 alkotását állították ki.

* Az elmúlt év karácsonyán az ungvári római katolikus templomban az orgona felújítása alkalmából játékonysági hangversenyt rendeztek. Ezen a napon hasonló kulturális programok zajlottak le más magyarlakta településeken is, ahol a szervezők fontosnak tartották a karácsonyi hagyományok felelevenítését, a betlehemesek, csillagjáró csoportok bemutatkozását.

* **A Viski kultúrházban** komolyzenei koncertet szerveztek, ahol a három viski művésznövendék, **Czébely Beáta**, a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem II. évfolyamos hallgatója, **Jőrös Andrea**, a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola ének-zongora szakos diákja és **Bacsi János**, a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem IV. évfolyamos hallgatója adott zongora-koncertet a komolyzene-kedvelőknek.

* Sáfáry László magyar költő száz esztendővel ezelőtt született Munkácscon. Szülőházának falán a KMKSZ és a Cserkészszövetség városi alapszervezetei új emléktáblát avattak. A költő munkásságát **Popovics Béla**, a Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség tiszteletbeli elnöke méltatta.

* A Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház művészei magyar szerzők karácsonyi verseiből, elbeszéléseiből, dalai-ból *Kívánj igazi ünnepet* címmel mintegy egyórás műsort adtak elő.

* Az Együtt folyóirat 2002-től megjelenő számainak elektronikus változata a KMMI honlapján is olvasható: <http://www.kmmi.org.ua>

2011. JANUÁR

* Petőfi-emlékhelyeinken Kárpátalja szerte koszorúzási ünnepségek voltak. Ungváron a költő szobránál **Bacsкаи József**, a Magyar Köztársaság Ungvári Főkonzulátusának vezetője helyezte el a tisztelet koszorúját. Beregszászban a Beregvidéki Magyar Kulturális Szövetség elnöke, **Pirigyi Béla** üdvözlő szavait követően **Tóth István**, a Magyar Köztársaság Beregszászi Főkonzulátusának vezetője mondott beszédet. A 2011-es esztendő első badalói istentiszteletén **Zán Fábíán Sándor**, a Kárpátaljai Református Egyház püspöke hirdette az ígét, majd **Vári Fábíán László** József Attila-díjas költő emlékezett Petőfi Sándorra. Az ünnepélyes megemlékezés a Petőfi-emléktábla koszorúzásával ért véget.

* Az újév első vasárnapján a család és a katekézis évét hirdette meg 2011-re a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegyében **Majnek Antal** püspök. Az egyházmegye jövő évi programjával így elsősorban a felnőtteket: a házaspárokat és a családokat kívánják megszólítani.

* Karácsonfalván az új év első hetében konferenciát tartottak az egyházi középiskolákat az utóbbi időben sújtó aggasztó problémákról, amelyen részt vettek a magyar tantervű liceumok igazgatói és lelki vezetői, továbbá **Majnek Antal**, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye püspöke, **Zán Fábíán Sándor**, a Kárpátaljai Református Egyházkerület püspöke, **Bendász Dániel** görög katolikus főesperes, valamint **Orosz Ildikó**, a KMPSZ elnöke, **Brenzovics László**, a MKKSZ alelnöke, a Kárpátaljai Megyei Ta-

nács Oktatási Bizottságának elnöke, **Tóth István**, a Magyar Köztársaság Beregszászi Konzulátusának főkonzulja. A fórum résztvevői abban állapodtak meg, hogy közös nyilatkozatban kérik érdekvédelmi szervezeteinket és a magyar kormányt, hogy továbbra is tartsák napirenden az egyházi iskolák ukrán állami finanszírozásának kérdését minden fórumon.

* A budapesti Bárka Színházban a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház *A szarvassá változott fiú – kiáltás a titkok kapujából* című darabbal mutatkozott be. A Jászai-díjas **Vidnyánszky Attila** által rendezett darab 2003. óta szerepel a beregszászi társulat repertoárjában.

* A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai és Közművelődési Intézet szervezésében „Új utakon” címmel zajlott a *Dialogus-2011* nemzetközi konferencia, amelynek idén Ózdon, az OMI Városi Művelődési Központ adott otthont. „A kultúra, a magyarság megőrzésének eszköze” témakörében felkért előadóként megosztotta gondolatait a jelenlévőkkel **Jankovics Marcell**, az Nemzeti Kulturális Alap (NKA) elnöke és **Zubánics László**, a KMMI elnöke. A fórum munkájában Kárpátaljáról részt vett: **Dupka György**, **Szabó Tibor**, **Brenzovics László**, **Orosz Ildikó**, **Szoboszlai István**, **Kovács Elemér**, **Kovács Erzsébet**, **Bárdos István**.

* *A hatodik síp – Kárpátalja bemutatkozik* címmel renndhagyó irodalomóra került sor a magyar kultúra napja alkalmából a berettyóújfalui Arany János Gimnáziumban, amelyen részt vett **Kocsis Csaba** író és **Dupka György**, a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet igazgatója. Ugyanekkor Nagyarábén irodalmi estre került sor. **Dupka György** *A magyar művelődés intézményei és lehetőségei Kárpátalján* címmel tartott előadást, majd **Vári Fábíán László** költő, az *Együtt* szerkesztőbizottsá-

gának elnöke *Határtalan irodalom* címmel osztotta meg gondolatait a jelenlévőkkel. **Kocsis Csaba** énekmondó, a rendezvény házigazdája **Vári Fábrián László** megzenésített verseit adta elő, majd **Dupka György** bemutatta **Prófusz Marianna**, a népművészet mestere beregi szöttesekből álló kiállítását. A kulturális programban közreműködött a Nagyrábéi Pávakör.

* A Beregszászi Római Katolikus Egyházközség egyháztörténeti múzeum létrehozását kezdeményezi, melynek **Bohán Béla** római katolikus plébános a szervezője.

* A beregszászi Európa-Magyar Házban zajlott le a beregszászi *Értelmiségi Fórum – 2011*.

Zubánics László köszöntő beszédében kiemelte: a megemlékezések alkalmat adnak arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk évezredek hagyományainknak, gyökereinknek, nemzeti öntudatunk erősítésének, felmutassuk és továbbadjuk a múltunkat idéző tárgyi és szellemi értékeinket. Idén emlékeztünk Liszt Ferenc születésének 200. évfordulójára. A helytörténeti kutatók szerint a zeneszerző Kárpátalján is járt, méghozzá barátja, Plotényi Nándor hegedűművész, nagylázi földbirtokos meghívására. Ennek emlékére a település kastélyának falán, 2010 őszén avatták fel Plotényi és Liszt emléktábláit, *Mihajlo Beleny* alkotásait.

Magas kultúra és tömegkultúra címmel ünnepi előadást tartott **Pomogáts Béla** irodalomtörténész. A magas kultúra hozza létre a közösségnek, a nemzetnek az egységét, alakítja gondolkodásmódját – mondta az irodalomtörténész. – Mi, magyarok pedig különösen rá vagyunk utalva erre, hiszen nemzeti egységünket Trianonban határokkal darabolták fel. Ezért a magyar magas kultúra jelenít meg bennünket, bárhol is éljünk a nagyvilágban.

* A beregszászi Kölcsey-emléktáblánál folytatódó koszorúzási ünnepséget **Pirigyi**

Béla, a BMKSZ elnöke nyitotta meg. A beregszászi konzulátus nevében **Pető János** konzul szólt Kölcsey Ferencről. Beszédet mondott **Pomogáts Béla** irodalomtörténész, aki aggodalmát fejezte ki a magyar nemzet fogyása miatt. **Zubánics László** viszont optimistább volt e tekintetben, hiszen mint mondta, az, hogy a délelőtti konferencián sok diák vett részt, reményt ad arra, hogy még nagyon sokáig fog élni a magyar kultúra itt, Kárpátalján. A beregszászi rendezvényesorozat a művészeti iskolában ért véget.

* A latorca-parti városban Munkácsy Mihály emlékművénél koszorúzást szervezett a MÉKK és a KMMI. Ezt követően a magyar kultúra napja alkalmából rendhagyó irodalmi órára került sor a Munkácsi Állami Egyetem Humán-pedagógiai Koldzse magyar tagozatának diákjaival. A rendezvényt **Kótun Jolán** pedagógus, az UMDSZ városi szervezetének elnöke nyitotta meg. A vendégeket **Dupka György**, a MÉKK elnöke mutatta be, aki egyben beszámolt a KMMI és az Intermix Kiadó legutóbb megjelent könyveiről, bemutatta az *Együtt* című folyóirat legújabb számát. Kölcsey Himnuszának megírásáról **Pomogáts Béla** irodalomtörténész, a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága – Anyanyelvi Konferencia elnöke beszélt. Majd átadta az Anyanyelvi Konferencia elismerő oklevelét **Burkáló István** zongoraművésznek, a tanintézmény zenetanárának. A találkozón jelen volt a **dr. Hajdu Lajos**, a magyarországi Berekludó polgármestere, **Zinege Béla** alpolgármester, **Kocsis Csaba** fotográfus, író és zeneszerző. Az irodalomóra második részében a tanárok és a diákok ünnepi műsort adtak elő. A küldöttség felkereste a munkácsi várat, felkereste a Beregvidék magyar emlékhelyeit.

* A Magyar Kultúra Napja előtt tisztelgve, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szö-

vetség (KMKSZ) beregszászi és ungvári központi rendezvényein Örkény István *Tótek* című drámáját láthatta a közönség a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház társulatának előadásában. Az előbbi helyszín előadásán **Tóth István** beregszászi főkonzul, **Sin József**, a KMKSZ BKSZ elnöke, az utóbbin **Kovács Miklós**, a KMKSZ elnöke mondott ünnepi beszédet.

* Az ungvári Dayka Gábor Középiszkolában immár 13. alkalommal került sor a Himnusz-mondó versenyre. A rendezvényt **Árpa Péter** igazgató nyitotta meg. A zsűri elnöke **Szalipszki Endre**, az ungvári főkonzulátus konzulja volt, a zsűri tagjai: **Dupka Nándor**, **Keszler Stella** tanulmányi igazgatóhelyettes, **Csordás László**, az Együtt olvasószerkesztője, **Marscsák Gergely**, az *UNE* magyar szakos hallgatója voltak. Az 5–8. osztályosok kategóriájában **iff. Kovács Péter** (Drugeth Gimnázium) lett a legjobb **iff. Héder János** (Dayka Gábor Középiszkola) és **Dunda Fruzsina** (Drugeth Gimnázium) előtt. A 9–11. osztályosok között **Molnár Izabella** (Drugeth Gimnázium) lett az első, **Gorzó Katalin** (Dayka Gábor Középiszkola) a második, **Metenkó György** (Dayka Gábor Középiszkola) pedig a harmadik. Minden résztvevő emléklapot és ajándékot vehetett át. Az ungvári főkonzulátus az 5–8. osztályosok között szereplő **Rimár Viktóriát** (Dayka Gábor Középiszkola) és a 9–11. osztályosok között induló **Kácsér Enikőt** (Drugeth Gimnázium) különdíjban részesítette.

* A Péterfalvai Képtárban megnyílt **Kocsis Csaba** fotográfus „*Hévíj berek vízben...*” című kiállítása. A tárlatot megnyitó **Borbély Ida** képtárigazgató üdvözölte Berekszfűrdő küldöttségének tagjait: **dr. Hajdu Lajos** polgármestert, **Czinege Béla** alpolgármestert, **Kocsis Csaba** fotográfust, íróit és zeneszerzőt. A kiállítás megnyitóján jelen volt **Lovas Ilona**, a Magyar Köztársaság Be-

regzsászi Konzulátusának munkatársa, **Dupka György**, a MÉKK elnöke, **Tóth Bálint**, Péterfalva polgármestere. A helyi iskola tanulói ünnepi műsorral köszöntötték a vendégeket. Ezt követően **Tóth Bálint** és **dr. Hajdu Lajos** aláírták a testvértelepülési szerződést. A teltházas rendezvényen **Kocsis Csaba** fotográfus, író, költő és zeneszerző Munkács után itt is kezébe vette gitárját. Saját dalai mellett ismert költők, köztük **Vári Fábrián László** megzenésített verseivel köszöntötte a kultúra napját.

* A regionális kultúra volt a vezérgondolata az Ungvári Nemzeti Egyetem Humán-Természettudományi Magyar Karán megrendezett ünnepi megemlékezésnek. **Lizanec Péter** professzor, a kar dékánja szólt az 1963-ban megnyílt magyar filológiai tanszéknek a helyi művelődési életben betöltött kiemelkedő szerepéről. **Antonenko Miklós** adjunktus előadásában a kárpátaljai magyar kultúra múltjáról és jelenéről beszélt. **Horváth Katalin** docens a Himnuszról tartott előadást.

* A Magyar Kultúra Napján a bátyúii kultúrházban is ünnepi megemlékezésre került sor. Szovhirja Katalin, a kultúrház vezetője köszöntötte a zsűfóliság megtelt kultúrház közönségét, **Zseleznyák Natália** polgármestert, **Szabó Istvánt**, a Bátyúii Művészeti Iskola igazgatóját, valamint a rendezvényt támogató KMKSZ kulturális titkárát, **Riskó Györgyöt**. Az ünnepi alkalmából **Szántó Edit**, a KMKSZ Bátyúii Alapszervezetének elnöke mondott ünnepi beszédet, majd a tiszapéterfalvai Kokasbada adott színvonalas műsort.

2011. január 26.

* Budapesten ülésezett a Kárpát-menedencei Magyar Képviselek Fórumának (KMKF) állandó bizottsága. Az UMDSZ-t **Kincs Gábor** alelnök, a KMKSZ-t **Kovács Miklós** elnök képviselte. A tanácskozáson felszólalt **Kövér László**, a Magyar

Országgyűlés elnöke, aki az alkotmány megújításának szükségességéről beszélt. A bizottság tagjai az alkotmányozással kapcsolatosan szintén kifejtették a véleményüket.

* A IV. *Kreatív alkotók, művészek klubjának* (KAMK) évnvtó összejövetelén az ungvári Váralja múzeum-kávéházban **Dupka György** lapkiadó bemutatta az *Együtt* című irodalmi folyóirat legújabb számát, és felhívta a jelenlévők figyelmét a folyóiratban debütáló **Marcusák Gergely** fiatal költőre, aki elmondta néhány versét. Ezután **Bakos Kiss Károly** és **Lórinz P. Gabriella** fiatal költők estjére került sor, akiket **Csordás László** irodalmár mutatott be. Erre az alkalomra jelent meg „*Véred tinta/lelkedben oldalak...*” címmel válogatás **Bakos Kiss Károly** és **Lórinz P. Gabriella** verseiből. Az est befejező részében **dr. Tóth Mihály** jogtudóssal a kisebbségi joggyakorlásról, a nyelvi és kollektív jogokról, a kettős állampolgárságról **Zubánics László** beszélgetett. A jó hangulatú rendezvényt megtisztelte jelenlétével **Szalipszki Endre**, a Magyar Köztársaság ungvári főkonzulátusának konzulja, **Gyurin Miklós**, a Magyar Köztársaság beregszászi konzulátusának konzulja, valamint a beregszászi és ungvári alkotók, újságírók, diákok és pedagógusok.

* Az ukrán–magyar határmenti régió humanitárius együttműködésének fejlesztési lehetőségeiről tartottak nemzetközi kerekasztal-megbeszélést az ungvári Druzsba szállóban. A fórumot **Ivan Kacsur**, a megyei állami közigazgatás alelnöke nyitotta meg. A megbeszélésen jelen volt többek között **Andrij Szerbajlo**, a megyei tanács elnökhelyettese, **Tóth István**, a Magyar Köztársaság beregszászi főkonzulja, **Szalipszki Endre**, a Magyar Köztársaság ungvári konzulja, számos ukrán magyar szervezet vezetője. A megyei nemzetiségi osztály által kezdeményezett tanácskozás

résztevői áttekintették, mi valósult meg az ukrán–magyar kormányközi kisebbségi vegyes bizottság 14. ülésén elfogadott ajánlások közül. Kiderült, hogy sok probléma továbbra is megoldásra vár. Ilyen többek között a tankönyvkiadás, az ukrán nyelv oktatásának, a magyar emelt szintű érettségi és egyetemi felvételi vizsgák, az egyházi líceumok fenntartásának kérdése. **dr. Tóth Mihály**, az Ukrán Magyar Demokrata Szövetség tiszteletbeli elnöke előadásában indítványozta az 1944-ben lágerekbe hurcolt magyar férfiak rehabilitációját, s javasolta a kárpátaljai magyarság kulturális autonómiájának napirendre tűzését. A megbeszélésen zárónyilatkozatot fogadtak el, mely az ukrániai magyar és a magyarországi ukrán kisebbségeket érintő problémák megoldására tesz javaslatokat. A nyilatkozatban foglaltakat a következő kormányközi vegyes bizottság ülése elé terjesztik.

* CARPATICA ART EXPO 2011 a MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesületének tárlatával fejeződött be a Kárpátaljai Népművészeti és Népi Építészeti Múzeum kiállítótermében. A rendezvényen jelen voltak: **Szalipszki Endre**, a Magyar Köztársaság Ungvári Főkonzulátusának konzulja, **Andrij Szerbajlo**, a Kárpátaljai Megyei Tanács alelnöke, **Jurij Huzinec**, a Kárpátaljai Megyei Közigazgatási Hivatal nemzetiségi osztályának vezetője, **Borisz Kuzma**, az Ukrániai Képzőművészeti Szövetség kárpátaljai szervezetének elnöke, **Zubánics László**, az Ukrániai Magyar Nemzeti Tanács és a KMMI elnöke, **dr. Ljah Erzsébet** városi képviselő, **dr. Spenik Sándor** docens, az UNE magyar karának dékán-helyettese, **Rákóczi András**, a záhonyi Kiút Térségfejlesztési Egyesület elnöke, **Magyar László**, a Révész Imre Társaság elnöke és mások. **Dupka György** bemutatta a Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesület 25 kiállító tagját, akik

oklevelet vehettek át. Végezetül az eszenyi Ritmus Néptáncgyűttes adott ünnepi műsort, majd az eszenyi népi konyha remekeit bemutató, kulináris élvezeteket nyújtó fogadásra került sor.

* Az Ungvári Szent György római katolikus templomban második alkalommal szerveztek orgona-koncertet. Ezúttal **Urbán Péter** organista (1989 óta az egri bazilika karnagy-kántora) bővölte el játékával az ungváriakat.

2011. FEBRUÁR

* Salánkon rendezvénysorozattal emlékeztek meg a Rákóczi-szabadságharc utolsó országgyűlésének 300. évfordulójáról. A helyi református templomban **Nagy Csaba** nyíregyházi tárogatóművész előadását követően dr. **Bölcskei Gusztáv**, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkes elnöke tartott hálaadó istentiszteletet. A koszorúzási ünnepségen **Tóth István**, a Magyar Köztársaság Beregszászi Konzulátusának főkonzulja mondott beszédet. A görög katolikus templomban tartott liturgián **Kocsis Fülöp** hajdúdorogi megyéspüspök és **Bendász Dániel** beregi esperes mutatta be a szentmisét nagyszámú papi segédlettel. Az egésznapos programot emlékkonferencia zárta, amelyen **Misák Marianna**, a Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményének munkatársa, **Kis Endre József**, a Sárospataki Kollégiumi Nagykönyvtár igazgatója, **Bendász Dániel**, görög katolikus esperes, **Vári Fábrián László** költő, **Csatári György** történész és **Kész Margit** néprajzkutató emlékeztek a háromszáz évvel ezelőtti eseményekre.

* Az ungvári Váralja múzeum-kávézóban a Kreatív alkotók, művészek klubjának sorrendben ötödik összejövetelén Balassi Bálintra emlékeztek a jelenlévők. A szerve-

zők e programmal az európai Balassi-kultusz központja, a www.balassi.eu pályázati felhívásához csatlakoztak, vállalva, hogy az elamerikanizálódó Bálint napot hagyományos tartalommal töltik meg. A rendezvényen jelen volt **Tóth István** főkonzul a Beregszászi Konzulátus és **Szalipszki Endre** konzul az Ungvári Főkonzulátus képviselőjében. Az estet **Dupka György** közíró nyitotta meg, majd **Marcásk Gergely**, az Ungvári Nemzeti Egyetem magyar szakos hallgatója olvasott fel Balassi Bálint verseiből. A meghirdetett programnak megfelelően **Csordás László** beszélgetett **Vári Fábrián László** költővel, a Balassi Bálint-emlékkard kitüntetettjével. **Dupka György Zubánics László** történészt faggatta Balassi Bálint koráról, a Balassi-kultusz kárpátaljai gyökereiről. Mint elhangzott, vidékünk jeles helytörténészei (**S. Benedek András**, **Keresztyén Balázs**, **Gortvay Erzsébet**, **Szöllőssy Tibor** és mások) tollából számos tanulmány látott napvilágot Balassi felvidéki „kalandjairól”, köztük a huszti várban töltött „tisztas fogságáról”. Ennek emlékére 2004-ben, a MÉKK kezdeményezésére emléktáblát avattak a Tisza-parti városban és a helyi magyar tannyelvű általános iskola felvette Balassi Bálint nevét.

* **Olekszandr Ledidával**, Kárpátalja megye kormányzójával folytatott megbeszélést Ungváron **Szászfalvi László**, a Magyar Köztársaság Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumának egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára, aki a kárpátaljai magyar történelmi egyházak helyzetéről tájékozódott. A megbeszélésen Olekszandr Ledida arról biztosította az államtitkárt, hogy támogatja a történelmi magyar egyházak ingatlanainak visszaadását.

* **Vörösmarty Mihály Csongor és Tünde** című darabjának előadásával méltatták Magyarországot 2011 első félévi soros európai unió elnökségét a Magyar Köz-

társaság Beregszászi Konzulátusának szervezésében a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban.

* Február 24-én Budapesten a Magyar Írószövetség Költői Szakosztálya megtartotta az Open Reading (szabad felolvasások estje) következő rendezvényét, amelynek **Vári Fábian László** József Attila-díjas költő volt a meghívott vendége, az ő vendége pedig **Csordás László** költő, lapunk olvasószerkesztője volt. Mindketten felolvastak verseikből.

* **A Credo Versénéklő Együttes** február 5-én Budapesten a Csángó Bálon, február 25-én Beregszászban lépett fel, ahol megnyílt a Credoklub. Megjelent a Credo együttes legújabb, immár 9. lemeze.

* Az anyanyelv napja alkalmából a magyar nyelv hétét rendezték meg a Kisgejőci Egy Ferenc Középiskolában. A tanulók azt a feladatot kapták, hogy gyűjtsenek minél több idézetet a nyelv szépségéről. Az anyagokat a két magyartanárr, **Perdukné Czurkó Ibolya** és **Burók Katalin** rendszerezte.

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSOK A MÉKK ÉS A KMMI SZERVEZÉSÉBEN:

· **Lőrincz István** **fotográfus** (Ungvár) III. *Kárpátaljai kaleidoszkóp* c. fotókiállítása az UNE Humán-Természettudományi Magyar Karán (*a tárlat 2011. március 30-ig tekinthető meg*).

· **Simon M. Veronika** (Székesfehérvár) kiállítása a beregszászi Európa–Magyar Házban (*a tárlat 2011. március 4-ig tekinthető meg*).

· **Kocsis Csaba** (Berettyóújfalú) **fotográfus** *Énfalum* c. kiállítása a beregszászi Európa–Magyar Házban.

· **Kocsis Csaba** (Berettyóújfalú) **fotográfus** „*Hév jó berek vízben*” c. kiállítása a Péterfalvai Képtárban.

· **Soltész Péter** (Ungvár) **festőművész**, „Évszakok, emberek” c. egyéni kiállítása az ungvári Váralja múzeum-kávéházban.

· **Garanyi József** és **Horváth Anna** **képzőművészek** emlékkiállítása a Beregvídedi Múzeumban.

· **Bartosh Tatjana, Bartosh József** és más kárpátaljai kortárs alkotók kiállítása a beregszentmiklósi várkastélyban.

· Kárpátalja kortárs képzőművészeinek, népművészeinek, fotóművészeinek állandó kiállítása a Péterfalvai Képtárban.

· **Profúsz Marianna**: *Beregi szöttesek-ből*. Kiállítás a Nagyrábéi Kossuth Művelődési Házban.

ÚJ KÖNYVEK

MEGJELENT:

Pilipkó Erzsébet: Identitás és hit III. A kárpátaljai magyar görög katolikusok identifikációs útjai. Tanulmánygyűjtemény. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest, 2010. (*elektronikus változata a KMMI honlapján is olvasható: <http://www.kmmi.org.ua>*)

Kosztó Gyula: Az Osztrák-Magyar Monarchia propaganda-tevékenysége 1914-1915-ben a korabeli „kárpátaljai” magyar sajtóban. Tanulmány. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest, 2010.

„*Véred tinta/ lelkedben oldalak...*”. Válogatás *Bakos Kiss Károly* és *Lőrincz P. Gabriella* verseiből. Összeállította: *Csordás László*. KMMI-füzetek X. Ungvár-Beregszász, 2011.

Molnár Eleonóra - Orosz Ildikó: Oktatásügy határon. Tanulmánykötet. KMKSZ Kiadó, Ungvár, 2010.

Kárpátalja 1919–2009: kultúra, politika, történelem. Szerk.: *Fedinec Csilla*. Argumentum Kiadó, Budapest, 2010.

ELŐKÉSZÜLETBEN

Kurmai-Ráti Szilvia. Törékeny szentek. Mesék, tárcanovellák. Kárpátaljai Magyar Könyvek 206., Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest, 2011.

ELŐSZERKESZTÉSBE, VALAMINT KIADÁSI ÉS KÉZIRAT-ELŐKÉSZÍTÉSI TÁMOGATÁSRA VÁR:

Bakos Kiss Károly, Finta Éva, Kádas Kati, Lőrincz P. Gabriella, Szabó István Keve, Szalai Borbála, Bartha Gusztáv, Lengyel Zoltán, Nagy Zoltán Mihály, Szöllősy Tibor, Weinrauch Katalin, Sándor László, S. Benedek András, Fodor Géza, Pilipkó Erzsébet, illetve a Kárpátaljai mondák, legendák (Dupka György és Zubánics László összeállításában).

Összeállította: Dupka György

SZERZŐINK

ÁFRA JÁNOS (1987) Hajdúböszörmény
 ANNA AHMATOVA (1889 – 1966)
 BARTHA GUSZTÁV (1962) Nagybereg
 BRENOVICS MARIANNA (1977) Zápszony
 CSORDÁS LÁSZLÓ (1988) Eszeny
 DUPKA GYÖRGY (1952) Ungvár
 FODOR GÉZA (1950) Ungvár
 GÖRÖMBEI ANDRÁS (1945) Debrecen
 HÉDER INGRID (1989) Fancsika
 LENGYEL JÁNOS (1973) Beregszász
 LENGYEL VANDA (1988) Kisbégány
 LÓRINCZ P. GABRIELLA (1982) Beregszász
 MARCSÁK GERGELY (1990) Kincseshomok
 MOLNÁR ANITA (1982) Beregújfalu
 NEMES NAGY ÁGNES (1922 – 1991, Budapest)
 PÁK DIÁNA (1990) Karácspfalva
 PENCKÓFER JÁNOS (1959) Beregszász
 PICUR ZOLTÁN (1946 – 2010, Ungvár)
 POMOGÁTS BÉLA (1934) BUDAPEST
 VÁRI FÁBIÁN LÁSZLÓ (1951) Mezővári
 VASI SZABÓ JÁNOS (1965) Tanakajd
 ZSELICKI JÓZSEF (1949) Kisgejőc

Lapszámunkat PICUR ZOLTÁN fotóival illusztráltuk